

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۲۳	تعداد دانشجو	پزشکی - علوم پایه	گروه آموزشی
۰/۶	تعداد واحد	فیزیولوژی گوارش	عنوان درس
۱۴۰۲/۳/۲۵ تا ۱۴۰۱/۱۱/۱۶	تاریخ شروع و پایان دوره	دکتری حرفه ای	مقطع تحصیلی
یکشنبه / ۱۰-۱۲	روز و ساعت جلسات	دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲	نیمسال تحصیلی
آناتومی نظری	دروس پیش نیاز	دکتر نجمه صادقی	مدرس / مدرسین درس
گروه فیزیولوژی	محل برگزاری	دکتر نجمه صادقی	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور / مجازی / ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری / عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

آشنایی با اصول و مکانیسم های فیزیولوژیک مرتبط با کار دستگاه گوارش و شناسایی عملکرد هر یک از اجزای دستگاه گوارش از دهان تا مقعد و تشخیص فرآیند های طبیعی از فرآیند های تغییر یافته فیزیولوژیک

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

دانشجو با کار دستگاه گوارش و چگونگی ایجاد انقباض در عضله صاف جدار دستگاه گوارش، چگونگی کنترل عصبی و هورمونی دستگاه گوارش، چگونگی رفلکس های گوارشی و انواع حرکات مخلوط کننده و پیش برنده دستگاه گوارش آشنا شود

دانشجو با چگونگی حرکات معده، کمپلکس میوالکتریک مهاجر و مکانیسم های تنظیم تخلیه معده، انواع حرکات روده باریک و روده بزرگ و مکانیسم های کنترلی آنها همچنین رفلکس اجابت مزاج، انواع غدد بزاقی و تنظیم ترشحات آنها آشنا شود

از دانشجو انتظار می رود که ترشحات پانکراس و اثرات آن بر دستگاه گوارش، نقش صفرا در هضم و جذب چربی، گردش روده ای کبدی صفرا، ترشحات روده باریک و بزرگ و مکانیسم هضم و جذب کربوهیدراتها و پروتئین ها را توضیح دهد

دانشجو چگونگی باز جذب آب و الکترولیت ها در قسمت های مختلف لوله گوارش، همچنین نوع تغذیه در تنظیم دستگاه گوارش، نقش کبد در متابولیسم مواد و در آخر اختلالات گوارشی را یاد می گیرد.

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس سخنرانی	☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله
☐	روش تدریس بحث گروهی	☐	روش تدریس ایفای نقش
☐	روش تدریس پرسش و پاسخ	☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی
☐	روش تدریس نمایشی	☐	روش تدریس اکتشافی
☒	روش تدریس آزمایشگاهی	☐	روش تدریس در گروه های کوچک

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☐	پاورپوینت
☐	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☐	وایت برد	☐	نرم افزار
☐	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☒	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

▪ مشارکت در کلاس

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☐	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	آزمون میان ترم چند گزینه ای	٪۴۰
۲	آزمون پایان ترم چند گزینه ای	٪۵۰
۳	فعالیت کلاسی	٪۵
۴	حضور و غیاب	٪۵

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- حضور به موقع در کلاس
- مطالعه قبل از کلاس
- همکاری و مشارکت در تدریس

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی حرکتی) مشخص گردد.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
1	آشنایی با کار دستگاه گوارش	آشنایی با کار دستگاه گوارش و چگونگی ایجاد انقباض در عضله صاف جدار دستگاه گوارش، دانستن چگونگی کنترل عصبی و هورمونی دستگاه گوارش، چگونگی رفلکس های گوارشی و دانستن انواع حرکات مخلوط کننده و پیش برنده دستگاه گوارش	❖ ساختمان و کار دستگاه گوارش را توضیح دهد ❖ فعالیت الکتریکی عضله صاف دستگاه گوارش را توضیح دهد ❖ کنترل عصبی و هورمونی دستگاه گوارش را بداند ❖ چگونگی رفلکس های گوارشی را بداند ❖ با حرکات مخلوط کننده و حرکات پیش برنده لوله گوارش و نقش آنها آشنا شود ❖ با مکانیسم جویدن و بلع را توضیح دهد	دکتر نجمه صادقی
2	آشنایی با حرکات دستگاه گوارش	دانستن چگونگی حرکات معده، کمپلکس میوالکتریک مهاجر و مکانیسم های تنظیم تخلیه معده، انواع حرکات روده باریک و روده بزرگ و مکانیسم های کنترلی آنها همچنین دانستن رفلکس اجابت مزاج، آشنایی با انواع غدد بزاقی و تنظیم ترشحات آنها	❖ حرکات معده و نقش آنها در هضم غذا را توضیح دهد ❖ کمپلکس میوالکتریک مهاجر و انقباضات گرسنگی را بداند ❖ چگونگی مکانیسم های تنظیم تخلیه معده را بداند ❖ انواع حرکات روده باریک، نقش آنها و مکانیسم های	دکتر نجمه صادقی

	کنترلی آنها را شرح دهد ❖ حرکات قسمتهای مختلف روده بزرگ، مشخصات و نحوه کنترل آنها را شرح دهد ❖ رفلکس اجابت مزاج را توضیح دهد ❖ غدد بزاقی، ترکیب بزاق و تنظیم ترشح بزاق را بداند ❖ انواع سلولهای معدی و نوع ترشحات هر یک را توضیح دهد ❖ مکانیسم تولید اسید معده را توضیح دهد ❖ مکانیسم های تنظیم ترشحات معده و مراحل آن را بداند			
دکتر نجمه صادقی	❖ ترشحات پانکراس، اثرات و نحوه تنظیم آنها را بداند ❖ صفرا و نقش آن در هضم و جذب چربیها را توضیح دهد ❖ گردش روده ای کبدی صفرا را توضیح دهد ❖ ترشحات روده باریک و روده بزرگ و تنظیم آنها را توضیح دهد ❖ مکانیسم هضم و جذب کربوهیدراتها را بداند ❖ چگونگی هضم و جذب پروتئینها را بداند	دانستن ترشحات پانکراس و اثرات آن بر دستگاه گوارش، دانستن نقش صفرا در هضم و جذب چربی، آشنایی با گردش روده ای کبدی صفرا، دانستن ترشحات روده باریک و بزرگ و مکانیسم هضم و جذب کربوهیدراتها و پروتئین ها	آشنایی با ترشحات و هضم و جذب در دستگاه گوارش	3

	❖ چگونگی هضم و جذب چربیها در لوله گوارش را توضیح دهد			
دکتر نجمه صادقی	❖ چگونگی بازجذب آب، سدیم، کلسیم و آهن و ویتامینها در قسمتهای مختلف لوله گوارش را توضیح دهد ❖ تنظیم کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت تغذیه را بداند ❖ نقش کبد در متابولیسم مواد مختلف را شرح دهد ❖ اختلالات دستگاه گوارش از جمله آشالازی، گاستریت، اولسرپپتیک و پانکراتیت را بشناسد	آشنایی با چگونگی بازجذب آب و الکترولیت ها در قسمت های مختلف لوله گوارش، همچنین دانستن نوع تغذیه در تنظیم دستگاه گوارش، دانستن نقش کبد در متابولیسم مواد و در آخر آشنایی با اختلالات گوارشی	آشنایی با بازجذب الکترولیت ها و آب و اختلالات در دستگاه گوارش	4

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

۱. فیزیولوژی پزشکی گایتون، ترجمه دکتر فرخ شادان، ۲۰۲۱

۲. فیزیولوژی پزشکی گانونگ، ترجمه دکتر معتمدی، یا قاسم زاده ۲۰۱۹

۳. فیزیولوژی پزشکی برن و لوی، ۲۰۲۲